

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

Bevadott lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer

THIRTY-FIRST YEAR

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENY

NO. 372. SZÁM.

HARMONEGYEDIK ÉVFOLYAM

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, kedd, 1922. november 21.

A helyzetet fejtegette Csicsserin

A távol keleti helyzet még mindig nemzetközi bonyolalmakkal fenyeget.

A SZAKHALIN-SZIGETEK.

Amerika segítségét várja a szoviet Kelet-Szibériában.

MOSKVA, nov. 19. — A távol keleti helyzet még súlyos nemzetközi bonyolalmakkal fenyeget, annak ellenére is, hogy Oroszország visszacsatolta Vladivostokot. Ez volt annak a nyilatkozatnak lényege, amelyet Csicsserin, a szoviet külügyminiszter tett egy amerikai tudósító előtt.

„Erős japán csapatok állomásoznak még mindig Vladivostok kikötőjében” — mondta Csicsserin. — „S a fehér gárdisták japán fegyverekkel és munícióval felszerelték még mindig megszállva tartják Mandzsuriát, különösen Észak-Mandzsuriát gazdag tartományait. A fehér gárdisták az Amur folyó partján farkasszemet néznek a japán csapatokkal és állásaik és tevékenységük minden pillanatában harok kitörésére adhat alkalom.”

„A Szakhalin-szigetek kérdése életfontosságú Oroszország számára, mert az az állam, amely megszállja az Észak-Szakhalin szigeteket, az fogja urálni az Amur-tartományokat és egész Kelet-Szibériát. Az Észak-Szakhalin szigeteket a Távol Keleti Kőzetarassághoz tartoznak. Japán azonban nem hajlandó kiérteni őket, sőt minden rendelkezésére álló katonai erővel szándékosan erőszakot követel.”

„A japán pacifisták — folytatta Csicsserin — ugyan létre tudták hozni bizonyos felületes változtatásokat hazájuk politikájában, azonban bizonyos, hogy nem voltak elég erősek a japán katonai szellem megfékezésére. Amíg Japán egyrészt nyilvánvalóan feladta azt a tervét, hogy Szibériát teljes terjedelmében megszállja, másrészt bizonyos uralkodó állások nagy nagyságú erővel ragaszkodnak, mint valaha. Mielőtt a béke teljesen helyreállhatna, Japánnak át kell adnia a Szakhalin-szigeteket s fehér csapatoknak el kell hagyniok Mandzsuriát.

Az amerikai tudósító kérdéseire, hogy mi fog következni akkor, ha a békét helyreállítják, Csicsserin ezeket mondta: „Elsőző is az ipar nagymértékű kifejlődése kell, hogy következzen. A béke és a szilárd kormányzat megteremtése után kereslet fog támadni ipari termékek iránt. Oroszország nem tudja magát elbíráni ezekkel, mert ipari termelésünk nem elégséges a szükségleteinket. Csak az Egyesült Államok lehet az ország az a természetes forrás, amelynek termékeiből vásárolhatunk eszközöketünk Kelet-Szibéria számára.”

„Mi első sorban Amerikától várjuk Szibéria szűz természetének felfedését, kiaknázását. Mi ezért egyedül a magunk erejéből sohasem fejleszthetjük ki Észak-Szibéria olajkoncessziókat csak egyetlen példánál azokra az üzleti lehetőségekre, amelyeket felkínálhatunk. Mi nem akarjuk Kelet-Szibériába bevezetni az állami monopóliumokat, hanem elvárjuk, hogy Oroszországban uralkodjon a versenyképes és az amerikai hatálmass üzleti vállalkozások számára jó alkalom táruljon fel.”

ELFOGTA EGY ROMÁN EGYESÜLET TITKARÁT

ORMULGEE, Okla., nov. 19. — A Snafana volt román egyetemtitkár a börtönben ül 6,641 dolláros kártérítéssel. Utóda Victor Tiberian vette ki ellen, az előfizetés parancsot.

Lausanneban megkezdődik a döntő, fontos konferencia

Holnap nyitják meg a közel keleti békekonferencia első ülését. — A szövetségesek egységes politikában egyeztek meg a törökökkel szemben. — Franciaország szükség esetén fegyveresen is felvonul Törökország ellen. — Poincaré nem engedte meg a szövetségesek minden ellentétének elsimítását. — Abdul Medzsíd Effené herceg az új kalifa.

Páris, november 9. — Holnap indul meg Luasanban a közel keleti békekonferencia, amelynek az volna hivatása, hogy megszilárdítsa Európa békéjét. Poincaré miniszterelnök, Lord Curzon angol külügyminiszter, és Avezzano báró, párisi olasz nagykövet teljes mértékben megegyeztek abban a politikában, amelyet a szövetségesek a békekonferencia tárgyalásainak követni fognak.

Poincaré és Lord Curzon holnap utaznak el Territet-be. Svájcba, hogy Mussolini olasz miniszterelnökkel is találkozzanak és így megerősítsék a szövetségesek együttműködését. Lord Curzon egy emlékiratot terjesztett a szövetségesek párisi konferenciájára, amely a szövetséges államférfiak pontokról pontra haladva vettek vitát alá az emlékirat szövegét.

Az hiszik, hogy merellapodás jött létre azon a ponton is, hogy Franciaország szükség esetén fegyveresen tüntetésben vegyen részt a török nacionalisták ellen.

Poincaré miniszterelnök egy nyilatkozat értelmében, mindig hajlandó volt fegyveresen beavatkozásra abban az esetben, ha a törökök megsértik a mudana fegyverszüneti egyezmény pontjait. Lord Curzon azonban nem elégedett meg ezzel az állásponttal s arra igyekezett, hogy Franciaország egyetemes fegyveres akcióra küsse le a lausannei konferencia eszéjének esetén.

Foch marsal, aki a három és fél óráig tartó tanácskozáson megrázkált nélkül vett részt, mosolygva, de minden kijelentés nélkül távozott a tárgyalóteremből. Megelégedettségét úgy fejezte ki, hogy sikerült elfogadtatni azokat a tervet, amelyek a szövetségesek egységes katonai és tengerészeti tevékenységére vonatkoznak. Foch marsal tette, amitől az volt, hogy ha ismeretössé válik, hogy Franciaország balkáni szövetségeseivel együtt közösen áll a cselekvésre, úgy ez elégséges érv lesz a törökök meggyőzésére.

Poincaré ezzel szemben ragaszkodott ahhoz, hogy nem számítanak el minden ellentétet szövetségesek egymás között, mert különben jogossá válnak a törökök vadja, hogy a szövetségesek megváltoztatlan feltételekkel terjeszték előjük, amelyekkel szemben nem marad más hátra, mint a feltétlen visszatartás.

A párisi konferenciáról kiadott hivatalos jelentés a következőképpen ismerteti a tárgyalások lefolyását: A szövetségesek gyorsan megegyeztek azon a ponton, hogy a törököknek a kereskedelmi érdekük társadalmi védelmét kell biztosítaniok. Hosszabb vita keletkezett azonban Lord Curzon emlékiratának két más jelentékeny pontja körül.

Az egyik pont abban az angol tételben állt, hogy jó ideig katonai megszállás alatt kell tartani a Dardanellek fontos, uralkodó állását. A katonai megszállás ideje, az angol tétel értelmében, legalább két évre tartandó.

A PAP-SHERIFF ISMÉT AKASZT

Gyáva volnék. — mondja, ha kitérnek a köteleesség elől.

DES MOINES, Ia., nov. 19. Rev. W. E. Robb sheriff, a volt főbíró lelkesen kijelentette, hogy ismét akasztani fog, mert gyáva volna, ha nem teljesítené kötelességét.

„Csunya dolog az akasztás, borzalommal végzem s azt is tudom, hogy nem rettent el a gonoszvetőket, de gyáva volnék, ha nem teljesíteném, amire vállalkoztam, mondja hosszú nyilatkozatában Rev. Robb.

„Agytalan emberek, akik nem tudnak gondolkodni, elnélnék érte. A fanatikusok könyörögnek, hogy ne tegyem, hiszen Isten azt parancsolja, hogy ne ölünk, de elfelejtik, hogy Isten az igazságszoltság és az igazalom Istene s az igazságszoltságát éppen olyan kötelesebb a szeretőnek, mint amilyen öröme az igazalom gyakorlása.

„Amerikának átka egy sereg gerinctelen erkölcső. A papot úgy képzelik, hogy az nyelve, nemtelen, gerinctelen teremtmény az Istennek, finom, fehér kezekkel s arra jó, hogy a nőgyereket gyüleisen és az órári teákon vegyen részt.”

Rev. Robbnak Orrie Crosst kell felakasztani, aki meggyilkolta George Fosdick des moines-i fűszerest

EGY ANYA ÉS FIA A TÜZ ÁLDOZATA

Egy anya elvesztette életét, a mikor öt éves fiát ki akarta menteni a lángokból.

IRONWOOD, Mich., november 19. — Mrs. Joseph Swidnak, egy ötven esztendőes asszony és Leo nevű öt esztendőes fia elvesztették életüket, amikor házuk tűznek esett áldozattal.

ELFOGTA EGY ROMÁN EGYESÜLET TITKARÁT

A bevándorlás problémája

A Nemzetközi Kivándorlási Bizottság munkája. — A bevándorlási törvények hátrányai és előnyei. — Hogy intzi el Franciaország, Kanada és Ausztrália ezt a kérdést. — Munkáshiány fenyegeti Amerikát.

GENEVE, november 19. — Közel két millió ember kivándorol Európából — valahova, ha nem éppen Amerikába, a mely a bevándorlást korlátozó törvényével fogva erősen csökkentette a bevándorlók számát. Ha az európai viszonyok visszaesnek régi, rendes mértékbe, a kivándorlók számát évenként öt millióra lehet tekintheti. Tagadhatatlan, hogy ennek az öt millió embernek jököra százaléka arra törekszik majd, hogy az Egyesült Államokban szállhasson partra. A genfi nemzetközi munkakonferencia részére a kivándorlási kapcsolatban adatokat gyűjt a Nemzetközi Kivándorlási Bizottság s ezek az adatok lényeges szerepet tölthetnek be a kivándorlási és bevándorlási kérdések tárgyalásában.

Az a törekvés, hogy a három százalékos bevándorlási törvényt leszállítsák két százalékra, nem fogja megoldani a bevándorlási problémát. A washingtoni bevándorlási évkönyv szerint a kvóta rendszer egyáltalánban nem vált be eddig. A célja az volt, hogy a „nem kívánatos elemek” tartása távol az Egyesült Államoktól s ezt a célt nem sikerült elérni.

Egy belga egyetemi tanár, aki a Nemzetközi Kivándorlási Bizottság tagja, egy amerikai újságíró előtt a következőképpen nyilatkozott ebben a kérdésben: — Az amerikai statisztikai adatok azt igazolják, hogy körülbelül ugyanannyi bevándorló tért vissza Európába Amerikából, mint amennyien Amerikába érkeztek a bevándorlási törvény korlátozó erejével fogva.

Könnyen munkáshiányt fejleszthetjük ki az Egyesült Államokban. Jellemző az is, hogy amíg ezekre rug azoknak a lengyel zsidóknak, vagy át akarunk menni, addig csak öt száz lengyel zsidó érkezett vissza a szülőhazájába. Akik hiúság, javarésze otthon hagyja a családját, a bevándorlást korlátozó törvény értelmében, miután a kvóta hamar betelik, családját nem hozhatja ki, s ilyen körülmények közepe, miután már jó része amugy is meg van fertőzve a bosevizmus által, még inkább szaporítják a bosevik hajlam emberek számát az Egyesült Államokban.

Ujabb sok bevándorló érkezik Franciaországba. Ennek az országnak ebben a nagyfontosságú kérdésben rendkívül realis szempontjai vannak. Szerződést köt azokkal az országokkal, ahonnan bevándorlók remél s ezen az alapon olyan bevándorló elemre tesz szert, amelyet kívánatosnak minősít. Ilyen szerződés volt most Olaszországgal, Csehszlovákiával és Lengyelországgal.

Kanada és Ausztrália még szigorúbb a bevándorlási korlátozó törvényével, mint az Egyesült Államok. Kanada csak farmerokat kíván bevándorlóknak, Ausztrália pedig angol-szász származású telepeket. Általában a be és kivándorlási kérdése olyan, hogy alapos vizsgálat tárgyává kell tenni.

VERONAL MÉRGÉZZSEL KERÜLT A KÓRHÁZBA

NEW YORK, november 19. — Emily Morrison huszonegy éves színésznő ma tulnaggy adag veronalt vett be és veronallal megégette szájaitólak be a 425 Park Avenue alatti lakásáról a Flower kórházba.

Hartwell rendőr orvost hívtatott, aki az eszméletlen színésznőt a kórházba szállította. Emily Morrison állapotát aggodalomra nem adok okot.

Gazdasági kérdések megoldása

A nemzetközi kereskedelmi bizottság és Wirth volt kancellár javaslata.

EUROPA VALSÁGA.

Amerika hívja össze a világ gazdasági konferenciáját.

CHICAGO, november 19. — A nemzetközi kereskedelmi bizottság a kongresszus elő fogja terjeszteni Wirth volt német kancellárnak azt a javaslatát, hogy az Egyesült Államok hívja össze a világ gazdasági konferenciáját.

Clarence J. Owens, a bizottság elnöke ma a United Press tudósítója előtt a következőképpen fejtegette ki a konferencia tervét, úgy, ahogy azt addig a bizottság tagjai megállapították.

„Wirth volt kancellár javaslata egybe esik annak a küldöttégynek jelentésével, amely most három hónapon át tanulmányozta Európa gazdasági, kereskedelmi és pénzügyi viszonyait.”

Owens szerint a tanulmányozó bizottság a következő pontok köré ajánlja Európa gazdasági életének helyreállítására: Bankárok és kormány megbízottak konferenciája, amely tervekkel javasolja a szövetséges államok közötti adósságok és a jövótéti fizetések moratóriumára, s kötelességek részletörlesztésével kapcsolatban.

Nemzetközi vámkonferencia a vámtételek pártatlan revíziójára úgy, hogy a külkereskedelm akadályai elháruljanak.

Az Egyesült Államok és az európai országok diplomatáinak központi és egyéb külképviseleti személyiségeinek konferenciája egy páneurópai politika megalkotására.

„Az Egyesült Államok diplomáciájának oly értelemben való megváltoztatása, hogy a külpolitikát képviselő pártatlan szellemben és felelet nélkül a nemzetközi viszonyokat rendezzék, az Egyesült Államok gazdasági érdekét szolgálja.”

Mexico nem tűr idegen befolyást

Viharos támadások a mexicói parlamentben az Egyesült Államok ellen.

OBREGON NÉZETE.

Jegyzék a közép- és dél-amerikai államokhoz.

MEXICO CITY, november 19. — A mexicói kormány az összes közép- és dél-amerikai köztársaságokat értesítette, hogy az ország nem hajlandó törvényhozásának ellenőrzését túrni az Egyesült Államok részéről, sem pedig más állam részéről. Amikor Obregon elnök ezt a kijelentést tette a mexicói képviselőházban, ugyszóval az egész ház bizalmat szavazott neki.

Az elmúlt nap folyamán öt vita folyt le a mexicói képviselőházban abból a levelezésből kifolyólag, amely Párisban a mexicói külügyminiszter és George T. Sumnerlin amerikai követesi ügyvivő között folyt le.

Ebben a leveleiben George T. Sumnerlin, az amerikai külügyminiszterium megbízásából, állítólag sugallatok tett a tervbe vett olajtörvényekkel kapcsolatban. A mexicói kormány ezt a sugallatot a törvényhozó testületnek miközöttébe való beleszólásnak tekintti s tiltakozik ez ellen.

Vajmi ritkán intéztek olyan éles támadásokat az Egyesült Államok ellen, mint amilyenek az elmúlt napon hangzottak el a mexicói kongresszusban. A képviselők Obregon elnökkel egyetemben, úgy fogták fel az amerikai követési ügyvivő leveleit, mint beavatkozást Mexico belygűbe.

Obregon álláspontja általában élnék és helyeslő visszhangot keltett az országban.

REPÜLŐGÉPEN HOZZAK AZ ALKOHOLT KANADABÓL

NEW YORK, november 19. — John D. Appleby New York és New Jersey államok prohibíciós biztosának nyilatkozata szerint, egy bootlegger repülőgép közlekedik Kanada és Long Island között. A repülőgép hordképessége körülbelül 300 lbs. whiskeynek felel meg. A prohibíciós ügynökök tegnap fedezték fel a repülőgép leszálló állomását Long Islandon.

AKRON, O., nov. 19. — Hutchinson sheriff az összes rendelkezésre álló deputákkal együtt a Carl J. Alpert, fűszerüzleti pénztáros rablót a Fulton kanális mentén, de ideig eredménytelenül. Az autót megtalálták a Fulton csatorna mellett egy gödörben, de a mélybandita elmenekült 12,500 dollár zsákmánnyal.

SAVANYUKUT PANASZKODIK

BűCS, november 19. — Amikor a szövetségesek indokolatlan nagylelkűségükben „Burgenlandot” szóval nyugat Magyarországot Ausztriához csatolták, a csatolt községek sorába került Savanyukut is. Ennek a kitérő furdó helynek lakossága most tiltakozik az ellen, hogy szerves része legyen Ausztriának, azaz az indokolással, hogy a míg a magyar rendszer alatt a furdóhely adminisztratív ügyeit hivatalnok intézte el, addig Ausztria Stájer hivatalnokot családjával egyetemben küldött a furdóhely nyakára.

Ezek a hivatalnokok lefoglalták a legjobb hotelokat, úgy hogy idegeneknek nincs hol megszállni. Amíg békeidőben itál nyolcozer vendég volt Savanyukutak a szorban, addig a legutóbbi szorban csak néhány száz vendég kereszte fel.

Clarence J. Owens, a bizottság elnöke ma a United Press tudósítója előtt a következőképpen fejtegette ki a konferencia tervét, úgy, ahogy azt addig a bizottság tagjai megállapították.

Obregon álláspontja általában élnék és helyeslő visszhangot keltett az országban.

Obregon álláspontja általában élnék és helyeslő visszhangot keltett az országban.

Obregon álláspontja általában élnék és helyeslő visszhangot keltett az országban.

Obregon álláspontja általában élnék és helyeslő visszhangot keltett az országban.

Obregon álláspontja általában élnék és helyeslő visszhangot keltett az országban.

Obregon álláspontja általában élnék és helyeslő visszhangot keltett az országban.

Clemenceau megérkezett New Yorkba

Wilson volt elnök távirata és Harding elnök meghívása fogadta a kikötőben.

A POLGÁRMESTER SZAVAI.

Clemenceau előadó körutja indult az Egyesült Államokban.

NEW YORK, N. Y., nov. 19. George Clemenceau, Franciaország háború alatti miniszterelnöke, megérkezett az Egyesült Államokba. Kijelentéseiből következik, hogy a „világörök” érdekében végzett eredményes munkát. Legalább is így mondta.

Habár nem hivatalos kiküldetésben érkezett Amerikába a „tigris”, sőt a francia kormány nagyon is ellene volt annak, miután Poincaréval kötött ki, kiellenesítésre mégis hivatalos perspektívát lehet belemagyarázni. Utját felfüggesztésnek tekinteni, ami abból a körülményből is kiderül, hogy Harding elnök Biss helyettesét küldte megvárakoztatni a Clemenceau megérkezése, hogy washingtoni tartózkodása alkalmával legyen vendége a Fehér Háznak.

Clemenceau a new yorki városban Hubert polgármesterrel megegyezett időközben a városban. A „tigris” válaszában a többi között a következőket mondotta: — Valságos időkben élünk. Hogy ebből a válságból miként menekülünk ki, azt csakugyan nem tudjuk. Ha a helytelen irányt követjük, akkor valóban hába viseltünk háborút, sőt újabb háború veszedelmével szembe kell néznünk. Ha viszont a helyes utat követjük, akkor már most megállapíthatjuk, hogy a háború fordulópontra jelent a civilizáció fejlődésében.

Alighogy partra lépett a volt francia miniszterelnök, átadták neki Woodrow Wilson, táviratát a következő szöveggel: „En gedje meg, hogy Amerikába való érkezésedről időközben. Tudom, hogy itt csak barátokra fogsz találni.”

A nyolcvanegy esztendőse Clemenceau szemmel láthatólag friss és jókedvű volt a megérkezése alkalmával. Azokra a végzőtse baklővekre nem gondolt, amelyeknek részben ő volt az értelem szerzője s amelyeknek a mai európai nyomor, elégedetlenség és meg nem értés betudható. Szóval frissen, elevenen mozogott, nyolcvan esztendőse kor ellenére. A nap folyamán meg látogatta a természetudományi muzeumot, egy kis sétát is tett gyűjtemény, majd végigjárta a Central Parkon, este pedig részt vett a Metropolitan Opera előadásán, ahol a községnek nagy örömeit okozta.

Az egyetlen „pihenése” a nap folyamán az volt, hogy hosszabb politikai tárgyú beszélgetést folytatott E. M. House ezredessel. A „tigris” New Yorkban Charles Dana Gibson vendége.

Clemenceau előadó körutja, ban határozottan ki fogja említeni azt, hogy Franciaország három billió dollárt meghaladó tartozását nem fizetheti meg az Egyesült Államoknak, csak abban az esetben, ha Franciaország megkapja a neki járó indemnitás Németországtól.

A hátralékosok

rendezték minél előbb az előfizetéseiket, ha pontosan meg akarják kapni a Szabadság 1923-ik esztendőre szóló pompás naptárát és küldjenek be minél hamarabb

25 centet csomagolási és szállítási költségre. A ragyogó színűben nyomtatott, mestermunka számú menő naptárt ugyanis csak azon előfizetőinknek küldjük meg, akik

25 centet beküldenek a postaköltsegre és az előfizetésük rendezve van. A Naptárunk karácsony előtt kézen lesz, tessék hát letenni a 25 cent beküldésével és rendezésként fizetésüket

a hátralékosok

MAGYAROK AMERIKÁBAN

BÉRMÁLÁS VOLT A SZ. LÁSZLÓ R. K. HITKÖZSÉGÉBEN

LORAIN, O. — A loraini Szent László r. k. magyar hitközségnek sokáig emlékeztében maradt, lélekemelő ünnepe volt kedden, nov. 14-én Schrems József clevelandi püspök látogatta meg a hitközséget, hogy kiszassa a bérmálás szentségét. A püspököt szép fogadtatásban részesítették a hívek. A nagy egyházi ünnepély alkalmából Köldög Elemér plebános Kőrös Lajos detritói, Kovács József clevelandi plebánosok és Hartel József clevelandi plebánosok voltak segítségére. Jelen volt még Csopay Gábor loraini magyar r. k. lelkész és az összes loraini r. k. plebánosok.

Az ünnepélyes nagy szentmise után Schrems József püspök celebrálta a bérmálást, mely különösen arra utalt, hogy mennyire szükséges, hogy minden kath. hitközségnél iskola is legyen.

A szertartás elvégzése után a püspök áldást osztva a plebánusokra, majd a hitközség tagjaira, melyeket a püspök különösen elárasztott magyar papjaival, majd visszautazott Clevelandba.

LELKÉSZ BEIKTATÁS AZ ÁG. EGYHÁZBAN

DETROIT, MICH. — A Magyar Lutheránus Egyház múlt vasárnap tartott lelkes-beiktatási ünnepét, melynek során a déli, mint a délutáni istentiszteleten szülőföldi megfogadott Thaddeus-utcai templomban a hívek serege, este pedig anyai volt a társasvacorán résztvevők száma, hogy az iskolaterem igazán szűkek bizonyult befogadásukra.

A beiktatási istentiszteleten az ótári imát Tóth Mihály detritói magyar ref. lelkész mondta, míg az alkalmi szentbeszédet Szabó Sándor new brunswicki evang. lelkész tartotta. Szabó lelkész pródikációjában szeretettel ajánlotta az új lelkész-törzset az ünnepélyes gyülekezethez és Isten áldását kérte egyházépítő község munkájára. A beiktatási akció után Dr. A. L. Ramer szuperintendens és Szabó lelkész végzetése a helybeli angol és német lutheránus egyházak lelkészeinek rövid üdvözlő beszédei után a gyülekezet lelkésze, Becker Jakob, záróimát és áldást mondott a lélekemelő istentisztelet hálaénekekkel nyert befejezésre.

A vacsorán és azt megelőzően a hívek nagy szeretettel vették körül a beiktatott lelkészeket. De fényszó volt az ünnepély anyagi eredménye is, amennyiben kétszáz dollár meghaladó összeg maradt tisztán az egyház részére a vasárnapi ünnepélyből.

A SZENT ISTVÁN R. K. HITKÖZSÉG ÜNNEPRE KÉSZÜL

Eördög Elemér plebános papja szentelésének 25-ik évfordulóját ünnepli meg.

TOLEDO, O. — A Szt. István magyar róm. kath. hitközség november 30-án, Hálaadás napján fényszó ünnepélyt rendez plebános tisztelőre, aki ekkor üli meg papja szentelésének 25 éves évfordulóját.

Eördög Elemér plebános pontban 10 órakor délelőtt mondja el a fényszó ünnepélyt, majd a hitközség tagjait, akik ekkor üli meg papja szentelésének 25 éves évfordulóját.

A hitközség trusteejei külső meghívókat küldtek ki a magyarországi magyarság vezetői és a hitközség vidéki ismerősei számára.

TÁRSAS ESTÉLY.

ERIE, PA. A Szent István Egyház 5 éves jubileuma alkalmából vasárnap este műkedvelőinek közreműködésével kellemes társas estélyt rendezett, amelyen "Bol-dog házasság" került színpadra.

Maczik János, az egyház elnöke maga vállalta a főszerepet a műtársas estélyben. Sirák Jánosé a nagyszínes asztalos szerepében. Sirák János alakította a doktor szerepét.

A színelőadást az az alkalomra begyűlt előkakatok, nyulak és egyéb hasznos dolgok egész seregének a kisorsolása követte.

Az estély jövedelmét az egyház vezetősége az egyháznak ajánlotta fel.

HA AZ Ó-HAZABAN

lakó rokonának, hozzátartozójának, vagy ismerősének pontos címet meg akarja tudni, vagy pedig az ó-hazában bármilyen természetű dolgot keres, forduljon hozzám. A legújabb és legbiztosabb magyar népdalok, népszövegek, népmesék, ó-hazai és közéleti tárgyakat szintén a legpontosabban és leggyorsabban irjon el címe:

ALEXANDER MIHOK
601 Dollar Bank Building
Youngstown, O.

A VÖRÖS KERESZT TAGTOBORZÁSA

Acz Ilona, ügyvéd, mint az 5. és 6. Ward megbízottja, külön magyar-bizottságot szervezett

LORAIN, O. — Acz Ilona ügyvéd, a loraini 5-ik és 6-ik ward területén vezető a nagybizottság tagjaként az Amerikai Vörös Kereszt tagokat toborzó mozgalmát, a Szabadság már jelezte, hogy a magyarokat, külön nemzetiségi csoportban fogja megszervezni.

Köller Endre róm. kath. és Csopay Gábor gör. kath. plebánosok, valamint Ujlaky Ferenc ref. lelkész ügyesreltetel fogadták Acz Ilona ügyvéd javaslatát, s szívesen buzdították egyházközségeiket a vallásos egyleteiket az Amerikai Vörös Kereszt támogatására. Szívesen hozzájárultak, hogy az egyleti gyűlések is meghallgassák a nagybizottság tagjainak lelkes buzdítását s ennek hatása alatt nyomban meg is alakultak a magyar női bizottságok, melyek a november 30-án záródó mozgalom legfőbb sikerét már előre is biztosítják.

A megalakult magyar női bizottságok:

Szt. László R. Kath. Egyház körében:

A Szt. Mária Oltár Egyház bizottsága:

Bombák Istvánné, elnök.
Kula Mátyásné,
Farkas Jánosné,
Tóth Józsefné,
Balka Jánosné,
Csabák Jánosné,
Özv. Kovács Györgyné,
Tóth Andrásné.

Refarmátus Egyház körében:

A Ref. Ifjúsági Egyház bizottsága:

Oláh Juliska,
Kiss Margit,
Tóth Etelka,
Köpecs Bertha,
Kovács Ilonka,
Saxon Juiska.

A Reg. Női Egyet bizottsága:

Cseh Istvánné,
Megyesi Miklósné,
Bucsi Benjáminné,
Kovács Mariska.

Szt. Mihály Gör. Kath. Egyház körében:

A Gör. Kath. Női Otár Egyet bizottsága:

Daragó Istvánné,
Daragó Erzsike,
Echko Andrásné,
Kesner Jánosné.

Magyar nő-bizottság, — egyetlen kívül:

Benczur Özönné,
Szeider Károlyné,
Fazekas Gézőné,
Vass Ferencné,
Orosz Ilonka,
László Ilonka.

Az összes bizottságok tagjai nagy lelkesedéssel vállalták a nemcsak amerikai, de magyar szempontból is oly hazafias munkát s a magyar nők lelkesedése csak még nagyobb lelkesedésre buzdíthatja a loraini magyar férfiakat és ifjúságot.

Az egyleteken kívül álló magyar bizottság két tagja Benczur Özönné és Szender Károlyné a most folyó tagtoborzásban kívül női bizottság összehívására is fáradozik. Mely felajánlja az Amerikai Vörös Keresztnek állandó munkásságát a kézimunka terén.

MEGHÍVÓ.

Az E. Pittsburgi Magyar Dalárda Football Clubja 1922. november 30-án

-NAGY ÜNNEPELYT

rendez délután 1/3 órakor a Rookery car barn pályán. Bajnoki football mérkőzés. — Este 6 órakor a dalárda nagyszíni előadását tartja a Borch Street, East Pittsburg, Pa., bankettel egybekötve zászol-avató. Bankett után táncmulatság. A táncosok a zenét egy elsőrangú cigányzenekar fogja szolgáltatni.

Legyünk együtt ezen a napon mindnyájan az egész magyarság, hogy ezen ünnepély minél fényszóbb legyen!

Mindenkit szeretettel vár

A RENDEZŐSÉG,
272, 74, 47

Telefonáljon a város bármely részéből

FRANK G. NUNN
TÉMETÉS-RENDEZŐSÉG
328 LORAIN AVENUE,
2 TURY HALL szomszédságában

Unité Amisur 22. — Invalide kocsik
Bell Lincoln 17. — Cay. Lorain 16.

Legyen egészségesebb

—5c mindenütt

Semmi sem teszi olyan energiussá, mint a Little Sun Maid — a szamos, egészséges apró mazsola.

Csupsa energia és van — igen könnyen emészthető tápanyag, aminek hatásait mindjárt érez, amint megette.

Leleto, ha Gho — talpra állítja, ha el van gyengülve.

Próbálja meg és tudni fogja.

Little Sun-Maids
"Élkezős Kézből"
Mazsola
Szedted ma már vasat?

Egy új magyar nő nyert polgárgioget legesonek az új törvény életbeletpése óta.

A pittsburghi U. S. District Court polgárisító bíróságánál egy magyar nő adta be folyamodványát legesonek, hogy a férjéhez nő polgárossá váljék, új törvény értelmében polgárgioget nyerve. Az új polgár: Mrs. Charlotte Kovachy Turk, (6310 Monitor Street, Pittsburg, Penna.) Turk József, a pittsburghi magyar követés titkárnak felesége, aki Magyarországon született és 1893-ban jött az Egyesült Államokba. Mrs. Turk 1900-ban atya honosodása folytán polgárrá lett, de mert 1913-ban magyar állampolgárhoz ment férjhez, amerikai polgárgioget elvesztette. Az elmúlt hónapban jogteremt emelt új törvény értelmében Mrs. Turk újból honosítható és miután az előírt követelményeknek minden tekintetben eleget tett, ismét polgára lett az Egyesült Államoknak.

A buffalói polgárvizsgáztató tisztviselő érdekes esetről ad számot, a férjhez nő polgárossá váljék, új törvény értelmében új törvény életbeletpése óta igen sok nő nyújtja be folyamodványát a buffalói bíróságnál. Közülük egy Mrs. Sippi nevű rendkívül agilis, a helybeli körökben igen előnyösen ismert hölgy, aki egyben elnöke az east-aorai Női Szavazók Ligájának is. Mrs. Sippi őseit a köztársaság megalapítása idejére tudja visszavezetni. Mrs. Sippi férje azonban canadai állampolgár és ily módon házassága folytán az ősszületett amerikai nő, elvesztette amerikai polgárgioget. Végül is az új törvény rendelkezései alapján ismét amerikai állampolgárrá lesz.

LEGUJABB DIVAT NŐI DIVATCIKKEK ÉS NŐI KALAPOK-BÖL.

DUPLA ár
Férfiak STAB-
FÉRFI árak
kiszárolva és ell-
térítéses egész
nap.

WEST 20th STREET,
szomszéd az új Market Street,
szomszéd az új Market Street,
szomszéd az új Market Street.

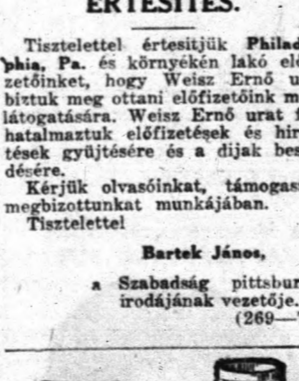
ERTELESÍTÉS.

Tisztelettel értesítjük Philadel-
phia, Pa. és környékén lakó előfi-
zetőinket, hogy Weisz Ernő urat
bistuk meg ottani előfizetőink meg-
fogadására. Weisz Ernő urat fel-
hatalmaztuk előfizetői és hird-
tesek gyűjtésére és a díjak besze-
désére.

Kérjük olvasóinkat, támogassák
megbizottunk munkáját.

Tisztelettel

Bartók János,
a Szabadság pittsburghi
irodájának vezetője.
(269-74)

On Guard!
Ovja meg kályháját a rozsától és
sok használatól

BLACK SILK
STOVE POLISH

használati által. Könnyen alkalmazha-
tó, beszívódik a vasba és olyan mintha
csak annak része volna. Működés
használat mindenütt és mindenképp
jóban behatol az összes részbe,
Kerüljön el a kályhánál mutat-
kát. Kapható vaskezelésben és
grocery áruházakban Polgárok és pas-
ta — egy minőség. VEGYEN MEG MA
EGYET.

BLACK SILK STOVE POLISH
WORKS
Sterling, Illinois

Használaton Black Silk Air Drying
Iron Enamel táskához, regiszterrel,
kályha, csővezeték, mosógép, és
rozsdá ellen.

Használaton Black Silk Metal Polish
autó, nikkelt vas, réz, nikkelt, Nincs
szükség automobili használatára.

Ma reggel 9 órakor halt meg a jó édesanyja 49 éves korában.

Sulyos csapás érte a közbe-
szűlőben álló west sidei Ná-
dassy család, amely a borsod-
megyei Miskolcra származó
Amerikába. Elhunyt a család-
fő, Sz. Nádassy Lászlóné. A
halála hosszas szenvedés után
ma reggel 9 órakor következett
be 2072 Fulton roadon levő ot-
thonában.

Nádassy Lászlóné 49 éves lett.
Utolsó éveit gyermekei és uno-
kái körében boldogan töltötte
el. Gyászborítást halálával
a gyermekeit Károlyt és család-
ját, Lászlót és családját, Anto-
niát, férj, Koterba Jánosné és
családját, Erzsikét és Birikét.
Temetés kedden délelőtt fél
9 órakor lesz a gyászszobán,
illetve a Szt. Imre r. kath. tem-
plomból.

HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ

Családi ünnepély volt az önképzőkörben.

Az önképzőkör diszteremben
pénteken este nagyvacsorát
adott a Kőr tagjai és barátai
részére Farkas József, a Kőr
kedvelt gondnoka. A vacsora
képeken tartotta meg Farkas
József és neje, szül. Miklósy
Róza a házasságuk megkötésé-
nek ötödik évfordulóját. A
kiszárolt (Szabó) volt üze-
letember egyúttal 40. születés-
napját is ünnepelte az alkal-
lommal.

A valóban remek diszterem
résztvevő nagy vendégsereg
elhalmozta jókívánságokkal a
jubileum házaspár.

CLEVELANDI K-R-Ó-N-I-K-A

A SZENT ISTVÁN IFJUSÁGI EGYLET NAGYSIKERŰ BAZÁRJA.

A Szt. Erzsébet templom javára 1000 dollárnál jóval nagyobb összeget hozott a kétnapos szeretetvásár.

A legnagyobb clevelandi magyar testület egyike, a Szt. István Király R. Kath. Ifjúsági Egylet, amelynek Működési és Dalkör. Nőosztálya, Lovag- és Kadét csapata, sőt osztálya is van s a Szt. Erzsébet hitközség felvirágzásának munkájában lelkesedéssel vette ki részét, a múlt héten két napon házárt rendezett a Szt. Erzsébet hitközség új templomán levő ter-
hek esőköltésére.

A bazár igen jól sikerült úgy anyagilag, mint erkölcsileg. Több mint ezer dollárt juttathattak a derék testület a hitközség pénz-tárába.

Szombaton este 7 órakor nyílt meg a bazár a Szt. Erzsébet Hallban. A Szt. István zenekara a Star Spangled Banner játszotta el a terem előtt, ezzel hívta a bazárba a népet. Még is telt a terem fél kilenc órára szülfölös. Folyt a sorsolás, jegyárúsítás, pergett a szerencsekerek este fél 10 óráig.

Majd a műsor lezárása kezdődött meg.

Nagy tetszés mellett mutatták be a "Gyütt-ment" című egyfelvonásot Tóth József, Süveg Erzsike, Brauer Mariska, Bartók István és Satrik Mariska. Mindannyian sok megrémelt tapost kaptak. Nagy sikere volt Barna Gizuskának, aki magyar dalokat énekelt, Sebök Margitának, aki hegedűjátékával gyönyörű költötte a házigyűlést, Kovács Jánosnak, aki szintén magyar dalokat adott elő és Krisztinák Anjánának meg Krivda Istvánnak, akik kuplé duettet énekeltek.

A sikerült műsor után tovább zajlott az anyagi sikert biztosító munka, a sorsolás, a vásárlás.

Vasárnap már délután 3 órakor kezdült fel a bazár folytatását jelentő bandázás. Ezúttal megjobban megtelt a terem s megindult a sorsolás, a szebbnél szebb tárgyak eladása. A tárgyak ajándékozói boldogan látták, hogy sorsolás útján milyen te-

Kezdődik a gyűjtés munkája

A Community Fund érdekében szombaton megindult a gyűjtés nagyszerű munkája.

Disztribúció a Kereskedelmi Kamrában. Nagy lelkesedés a "munkások" között.

Szombaton kezdődött el Cleveland városában a Community Fund kampánya. A nyolcezer Community Fund "munkás" elkezdte a dolgát, hogy ismét "over the top" vigyék azt a nagy erőfeszítést, amely az eddigi esztendőben a kampányt állandóan jellemezte. Ez a negyedik Community Fund kampánya városban.

4,500,000 dollárra van szükség ahhoz, hogy a városnak azt a 115 jótékonyasági intézményét fenntartsák, amelyek a jótékonyaságok általánosan és minden mellékgondolat nélkül gyakorolják.

A kampány hivatalosan délután hat órakor kezdődött az azal a bankettel, amelyet a Chamber of Commerceben tartottak meg. Dacára azonban ennek, a munkások már a reggeli órákban megkezdtek a munkájukat. A Community Fund munkái három csoportra vannak felosztva — A, B, és C al-osztályokra.

A jótékonyasági Intézmények listáján az idén ötlet több szep-
revel, éppen ezért, a város lakosainak 716,455 dollárral többet kell az idén összegyűjteniük. A Community Fund katonái az idén sokkal erősebben dolgoznak, mint eddig bármikor. Ezt nemcsak azért teszik, mert többet kell összegyűjteniük, mint eddig, de azért is, mert a lelkesedés sokkal nagyobb bennük, mint eddig.

Bár nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy eddig nem volt esztendő, mikor tal me jegerették volna a kvótát.

UJ MAGYAR HÁZASPÁR

A napokban lakodalmot volt a West sideon. Az egyik veterán footballjátékos, a magyar football sport uttorója, Klein István és Schisler Margitka lakodalmát tartották.

Az új férj a 12 évvel előző Amerikába vándorolt volt bupapesti lakos. Klein Jakab és neje, szül. Minsky Gizella 29 éves fia. Az új menyecske pedig a Temesvári 20. ével előző Amerikába szakadt Schisler Ferenc és neje bájós leánya.

A lakodalmában részt vettek mindkét család jóbarátai, köztük az Önképzőkör labdarúgó csapatának, a Turulnak tagjai is testületileg az új managerrel, Beresényi Józseffel együtt.

A násznagy a menyasszony részéről Cvega Adám, a vőlegény részéről meg Klein János volt. Nyoszolyó lányok Szabó Juliska és Szabó Mariska, vőfélyek: Halmási Sándor és Sorai Ferenc voltak.

A lakoma során számos felkösztölt hangzott el. Szép beszédet tartott az örömapa, Klein Jakab, Klein János, Cvega Adám, Fából József, Beresényi József, Kozits József, Halmási Sándor, Schnitzer Lajos és mások.

Az izletes vacsorát Klein Jakab és Schisler Ferencné, a két örömapa készítették.

Darvas és Luluk zenekarának nótái mellett kiváló kivirradástig vígított a társaság a legjobb hangulatban.

Jöjjön vagy irjon!

Ha gyógyszerre van szükség, vagy csakis Krejci Fehér Kereszt Patikájában kaphatja a legjobb, ahol orvosi recepteket is a legpontosabban készítik el. Bármily bajjal bizalommal forduljon hozzánk. Tanácsal szívesen szolgálunk.

Krejci Fehér Kereszt Gyógyszertára
W. 26th St. és Lorain Ave.
sarak, Cleveland, O.

Ugyancsak az összes Megváltó gyógyszerek csakis nálunk kaphatók.

Mary jól érzi magát!

NÉHÁNY évvel ezelőtt Mary Lamb mankó nélkül nem tudott járni. A clevelandiak, látva Maryt, a többi szenvedőre is gondoltak és eddig három nagy community pénz-alapot hoztak össze.

MARY ma egy a sok ezer közül, akik jól érzik magukat, akik boldogabbak és mindezt ezeknek az alapoknak köszönhetik. Az idén is sok szegény, nyomrék, beteg, tehetetlen ember lesz Clevelandban, akik részesei fognak ebből a jótékonyasági alaplól.

Az ön adománya segíteni fogja a szükségben szenvedőket.

Viselje az Ön részét

"That was me" SUPPOSE NOBODY CARED

CARRY YOUR SHARE THE COMMUNITY CHEST

MARY...
ARA...
BER...
BOR...
Angolok...
Magyarországi megcsön...
szóljva nézem és figyelem.

